

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์โกเมน ภัทรภิรมย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๖/๒๕๕๒

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสถานภาพของการเป็นรัฐมนตรี

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๒๕ คน ซึ่งได้เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของ นายเนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่ มายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖

ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่า ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๔๕๔/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๔๓๘/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๑ ระหว่าง นายการุณ ไสงาม โจทก์ นายเนวิน ชิดชอบ จำเลย ว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘ ให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า จำเลยเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับจัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕, ๓๐ กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ และมติชน เป็นเวลาติดต่อกัน ๗ วัน และขณะนี้จำเลยได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลจังหวัดบุรีรัมย์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ กรณีดังกล่าวนี้ทำให้เกิดประเด็นและข้อวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางว่า ความเป็นรัฐมนตรีของ นายเนวิน ชิดชอบ น่าจะสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่ เนื่องจากในขณะนี้คำพิพากษาศาลชั้นต้นยังไม่ถึงที่สุดและ นายเนวิน ชิดชอบ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ ซึ่งเรื่องนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์ใดๆ ที่จะยึดถือเป็นแนวทางบรรทัดฐานในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ และกรณีดังกล่าวนี้บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๗ ๒๕๒๑ และ ๒๕๓๔ ก็ได้บัญญัติไว้เช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยที่ในการใช้รัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น ก็เคยมีข้อเท็จจริงในทำนองนี้เกิดขึ้น แต่ก็ยังไม่มีบรรทัดฐานคำวินิจฉัยเช่นกัน ซึ่งประเด็นสำคัญในเรื่องนี้คือ

๑. โดยที่ถ้อยคำในมาตรา ๒๑๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุก เป็นถ้อยคำที่ใช้อยู่ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ จึงมีปัญหาว่า การที่ นายเนวิน ชิดชอบ ต้องคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้รอกการลงโทษในคดีหมิ่นประมาทที่กระทำตั้งแต่เมื่อก่อนจะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ยังไม่เป็นที่ยุติกรณีเช่นนี้บรรทัดฐานของมาตรา ๒๑๖ (๔) เป็นอย่างไร

๒. โดยที่ได้เคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาหลายฉบับได้วางหลักไว้ว่า การรอกการลงโทษจำคุก ยังไม่ถือว่าเป็นการได้รับโทษจำคุก และนายเนวิน ชิดชอบ ต้องคำพิพากษาให้รอกการลงโทษจำคุกเช่นกัน กรณีเช่นนี้บรรทัดฐานตามมาตรา ๒๑๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญจะเป็นอย่างไร

๓. การที่ นายเนวิน ชิดชอบ ถูกฟ้องคดีหมิ่นประมาท ในเหตุที่มีการกระทำเกิดขึ้นก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ ใช้บังคับ และก่อนที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี โดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้รอกการลงโทษ ซึ่งน้อยกว่ากำหนดโทษที่เป็นลักษณะต้องห้ามการเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๐๖ ของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีเช่นนี้บรรทัดฐานในการวินิจฉัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีจะเป็นอย่างไร

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวมีประเด็นพิจารณาเพียงว่า การที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเนวิน ชิดชอบ) ถูกศาลจังหวัดบุรีรัมย์พิพากษาให้ลงโทษจำคุกหกเดือนและปรับห้าหมื่นบาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนดหนึ่งปี แต่คดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ นั้น ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเพราะ “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่

ส่วนการที่การกระทำเกิดขึ้นก่อนรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ ใช้บังคับและก่อนที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีนั้น เมื่อเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญนี้ การพ้นจากตำแหน่งก็ต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้

ได้พิจารณาแล้ว คำว่า “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” เป็นคำในกฎหมายอาญาที่นำมาบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) การจำคุกเป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่ง จึงต้องคำนึงถึงหลักกฎหมายทางอาญาประกอบด้วย

ตามหลักกฎหมายอาญา คำพิพากษาคดีอาญาจะมีผลบังคับเมื่อคำพิพากษานั้นได้มีการพิจารณาวินิจฉัยเป็นที่แน่นอนไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้วคือ ไม่อาจอุทธรณ์ หรือฎีกา หรือมีคำขอให้พิจารณาใหม่ได้แล้ว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คำพิพากษานั้นต้องถึงที่สุดแล้ว เพราะถ้าคดียังไม่ถึงที่สุดคำพิพากษาศาลชั้นต้นอาจถูกศาลสูงเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งผลสุดท้ายจำเลยอาจต้องหรือไม่ต้องรับโทษก็ได้ ซึ่งยังเป็นการไม่แน่นอน

รัฐธรรมนูญก็ได้บัญญัติหลักการนี้ไว้ในมาตรา ๓๓ วรรคสองว่า “ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” ซึ่งนำมาปรับใช้กับกรณีตามประเด็นที่พิจารณาได้ว่า แม้ศาลชั้นต้นจะพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่เมื่อคำพิพากษานั้นยังไม่ถึงที่สุด ก็ยังนำตัวผู้ต้องคำพิพากษาไปจำคุกไม่ได้

เมื่อบุคคลต้องคำพิพากษาให้ลงโทษในคดีอาญา นอกจากโทษที่กำหนดในคำพิพากษาแล้ว บุคคลนั้นยังต้องรับผลอย่างอื่นที่เกิดขึ้นจากโทษทางอาญาตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผลนั้นๆ สืบเนื่องจากการถูกลงโทษทางอาญาที่เรียกกันว่าเป็นโทษอุปกรรม หรืออุปกรรมของอีกโทษด้วย เช่น การถูกตัดสิทธิหรือต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิในทางแพ่งหรือสิทธิทางการเมือง เป็นต้นว่าสิทธิในการออกเสียง หรือในการสมัครรับเลือกตั้ง สิทธิในการเข้ารับราชการหรือทำงานในหน่วยงานของรัฐ

สำหรับการถูกตัดสิทธิทางการเมืองเนื่องจากการถูกลงโทษจำคุกในคดีอาญาได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหลายมาตรา เช่น

บุคคลผู้ “เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมาไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท” เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๐๕ (๕) ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๒๖ (๔) ต้องห้ามเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๓๓ (๔) ต้องห้ามเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๖ (๔) ต้องห้ามเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๕๗ วรรคสอง และต้องห้ามเป็นรัฐมนตรี ถ้าพ้นโทษมาไม่ถึงห้าปีก่อนได้รับแต่งตั้ง ตามมาตรา ๒๐๖ (๕)

บุคคลที่ดำรงตำแหน่งที่กล่าวมานี้จะสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งเมื่อ “ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” ถ้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๑๘ (๑๒) ถ้าเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๓๓ (๑๐) ถ้าเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๔๑ (๔) แต่สำหรับตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” ตามมาตรา ๒๑๖ (๔) มาตรา ๑๕๒ วรรคสาม (๔) มาตรา ๒๖๐ (๗) มาตรา ๒๑๕ (๑) และมาตรา ๒๕๘ วรรคสาม ตามลำดับ

บทบัญญัติว่า “เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมาไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง” ในมาตรา ๑๐๕ (๕) นั้น มีคำว่า “พ้นโทษ” อยู่ด้วย แสดงว่าต้องมีการรับโทษจำคุกจริงๆ มาแล้ว เพราะถ้าไม่มีการรับโทษก็ไม่มีการพ้นโทษ

บทบัญญัติว่า “ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก” ในมาตรา ๑๑๘ (๑๒) และ มาตรา ๑๓๓ (๑๐) กับบทบัญญัติว่า “ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ในมาตรา ๑๕๑ (๕) แม้จะมีได้ใช้คำเดียวกัน ก็มีความหมายอย่างเดียวกันเพราะ “ถูกจำคุก” ก็คือได้รับโทษจำคุกจริงๆ มาแล้ว และ “ได้รับโทษจำคุก” ก็มีความหมายว่าได้รับโทษจำคุกจริงๆ มาแล้วเช่นเดียวกัน

แต่คำว่า “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” ที่บัญญัติในมาตรา ๒๑๖ (๕) มาตรา ๑๕๒ วรรคสาม (๕) มาตรา ๒๖๐ (๗) และนำไปใช้ในมาตรา ๒๑๕ (๑) กับ มาตรา ๒๕๘ วรรคสาม ที่ใช้สำหรับการพ้นจากตำแหน่งของรัฐมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วยนั้น ใช้คำต่างกัน คำว่า “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” มิได้หมายความว่าถูกจำคุกมาแล้วหรือได้รับโทษจำคุกมาแล้ว แต่หมายความว่าเพียงแต่มีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกเท่านั้น จะถูกจำคุกจริงๆ หรือไม่ต้องพิจารณาต่อไป

โดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ วรรคสอง บัญญัติว่า

“ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

การปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิด คือเอาบุคคลนั้นไปลงโทษอย่างใดๆ ไม่ว่าจะโทษหลักคือ ประหารชีวิต จำคุก กักขังหรือปรับ หรือโทษอุปกรณ์ คือ ตัดสิทธิหรือต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิทางแพ่งหรือทางการเมือง ยังกระทำไม่ได้

ดังนั้น แม้ว่าจะมีคำพิพากษาให้จำคุกบุคคลใดก็ตาม ถ้าคำพิพากษานั้นยังไม่ถึงที่สุด ก็ยังนำบุคคลนั้นไปจำคุกไม่ได้ เมื่อการบังคับตามคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุดไม่อาจกระทำได้ คือยังไม่สามารถลงโทษได้แล้ว ผลอย่างอื่นที่ติดตามมาหรือเกิดขึ้นเนื่องจากคำพิพากษาไม่ว่าจะเป็นผลร้ายหรือผลดี ก็ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้เช่นเดียวกัน การตัดสิทธิในทางการเมืองหรือการให้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นผลสืบเนื่องจากคำพิพากษาจึงไม่อาจกระทำได้

โดยหลักการเดียวกัน ผู้ที่เป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขังจะมีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตลอดจนบรรดาสิทธิที่เสียไปคืนก็ต่อเมื่อปรากฏตาม “คำพิพากษาอันถึงที่สุด” ในคดีนั้นพึงเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ และการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อบุคคล “ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาอันถึงที่สุด”

บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาสำหรับผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากคำพิพากษาก็บัญญัติให้มีผลเมื่อคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วเช่นกัน เป็นต้นว่า

การเพิ่มโทษเพราะกระทำความผิดอีก ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ก็ต้องเป็นผู้ที่ “ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก”

การนับเวลาล่วงเลยการลงโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๘ ให้นับตั้งแต่วันที่ มีคำพิพากษาถึงที่สุด

ดังนั้นการ “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” ตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) จึงหมายความว่า ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปคือ การต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่ให้รอกการลงโทษไว้ จะเป็นผลให้ผู้ต้องคำพิพากษาสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่ ซึ่งมีการกล่าวอ้างรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๒ (เป็นพิเศษ) วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ว่าได้มีการอภิปรายและการตอบข้อซักถามว่า แม้ศาลจะให้รอกการลงโทษจำคุกไว้ ความเป็นรัฐมนตรีก็สิ้นสุดลง และเป็นหลักการเดิม

โดยที่คำว่า “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” ในมาตรา ๒๑๖ (๔) เป็นคำเดียวกับที่ใช้สำหรับการสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรี ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๖๕ (๔) รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๓๓ (๔) รัฐธรรมนูญ ฯ พุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๑๕๕ (๔) และรัฐธรรมนูญ ฯ พุทธศักราช ๒๕๑๗ มาตรา ๑๘๘ (๔) ส่วนรัฐธรรมนูญ ฯ พุทธศักราช ๒๕๕๒ มาตรา ๑๔๕ (๔) ใช้คำว่า “ต้องคำพิพากษาโทษจำคุก” ซึ่งแม้จะแตกต่างกันระหว่างคำว่า “ให้จำคุก” กับคำว่า “โทษจำคุก” ก็คงมีความหมายอย่างเดียวกัน ซึ่งปรากฏตามรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ บันทึกไว้ว่า มีการเสนอร่าง มาตรา ๑๔๕ และไม่มีสมาชิกผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น จึงไม่มีหลักฐานว่าวัตถุประสงค์ที่แท้จริงเป็นอย่างไร แต่มีข้อสังเกตว่าในรัฐธรรมนูญ ฯ พุทธศักราช ๒๕๕๒ นี้ เมื่อบัญญัติถึงการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาในมาตรา ๘๔ (๖) และการสิ้นสุดสมาชิกภาพแห่งสภาผู้แทนราษฎร ในมาตรา ๕๕ (๖) ใช้คำว่า “ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก” โดยไม่มีคำว่าโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ทั้งสองมาตราเพราะเป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้วตามถ้อยคำที่ว่า ถูกจำคุกย่อมหมายถึงจำคุกจริงๆ ไม่ใช่เพียง ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

อย่างไรก็ตามข้อความว่า “ต้องคำพิพากษาให้จำคุก” ซึ่งได้พิจารณาไว้แล้วว่าหมายความว่า มีคำพิพากษาให้จำคุกเท่านั้น ก็มีข้อพิจารณาต่อไปว่า การที่มีคำพิพากษาให้จำคุกผู้ใดแสดงว่าผู้นั้น ได้กระทำความผิดอาญา ซึ่งได้มีการพิสูจน์แล้ว มีการกำหนดโทษไว้แล้วเป็นโทษจำคุกที่มีกำหนดเวลาแน่นอน เมื่อคำพิพากษาถึงที่สุด ถ้าไม่มีการรอกการลงโทษก็ต้องถูกจำคุกทันที ถ้ามีการรอกการลงโทษจำคุก

โทษจำคุกนั้นก็ยังไม่บังคับ แต่คำพิพากษาที่ให้รอการลงโทษจำคุกนั้น ไม่มีผลให้รอโทษอย่างอื่นด้วย ถ้าคำพิพากษาลงโทษทั้งจำคุกและปรับ โทษจำคุกก็รอไว้ แต่โทษปรับไม่มีการรอ ต้องชำระค่าปรับทันที โทษอย่างอื่นที่เป็นอุปกรณ์ของโทษจำคุกไม่มีกฎหมายให้ศาลสั่งรอได้ การถูกตัดสิทธิหรือต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิในทางแพ่งหรือสิทธิทางการเมืองเป็นอุปกรณ์ของโทษจำคุกก็ไม่มีกฎหมายให้ศาลสั่งรอได้เช่นกัน ดังนั้น เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ก็คงรอไว้ได้แต่เฉพาะโทษจำคุกเท่านั้น โทษอย่างอื่นมีผลบังคับได้

ฉะนั้นเมื่อรัฐมนตรีต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกความเป็นรัฐมนตรีก็ต้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) ไม่ว่าจะมีการรอการลงโทษจำคุกหรือไม่

โดยเหตุผลดังได้พิจารณามาข้างต้น จึงวินิจฉัยว่าคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๔๕๔/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๔๓๘/๒๕๓๘ ของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่าง นายการุณ ไสงาม โจทก์ นายเนวิน ชิดชอบ จำเลย ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ คดียังไม่ถึงที่สุด ความเป็นรัฐมนตรีของ นายเนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยังไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔)

ศาสตราจารย์โกเมน กัทภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ